

Vergaderjaar 2014–2015

30 977

AIVD

Nr. 122

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2015

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft de Minister van Veiligheid en Justitie en mij bij brief van 3 september jl. naar aanleiding van het algemeen overleg IVD-aangelegenheden en Terrorismebestrijding d.d. 2 september jl. enkele vragen ter beantwoording voorgelegd. Mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie bied ik u de onderstaande antwoorden aan.

Vragen van de CDA-fractie

Vraag 1

Er blijft onduidelijkheid over wat nu precies wordt gedaan met de «signaallijsten».

Het lijkt erop alsof alles in het werk gesteld wordt om de lijsten optimaal te krijgen. Wat wordt nu gedaan t.a.v. de mensen die op de lijsten staan? Veel van de mensen die nu verdacht of veroordeeld zijn voor een terroristisch misdrijf, waren al in beeld en bekend en stonden op de lijst. Wat is, kortom, de opvolging?

Antwoord

In Nederland zijn de taken van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (inlichtingenwerk) enerzijds en Openbaar Ministerie en politie (opsporing) anderzijds gescheiden. De door mij in het algemeen overleg genoemde lijsten worden gevuld en geraadpleegd door de Europese inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Indien de AIVD onderkent dat een persoon op die lijsten in Nederland is, naar Nederland dreigt te komen of anderszins een relatie heeft met Nederland, vindt internationaal contact plaats en wordt inlichtingenmatig onderzoek verricht. Indien daartoe vervolgens aanleiding bestaat, bijvoorbeeld als de persoon een direct gevaar vormt voor de nationale veiligheid, stelt de AIVD het Openbaar Ministerie in kennis door middel van een ambtsbericht.

Vraag 2

De Minister van Veiligheid en Justitie berichtte dat de Koninklijke Marechaussee meer bevoegdheden krijgt inzake grensbewaking, bijvoorbeeld in de grensoverschrijdende treinen. Is het dan ook zo dat de beperking op het aantal te controleren treinen/coupés vervalt?

Antwoord

Naar aanleiding van de vrijdelde aanslag op de Thalys zijn in Parijs op 29 augustus jl. een aantal reeds bestaande maatregelen gericht op de veiligheid van passagiers op internationale treinen geïntensiveerd, zoals vergroting van het aantal controles op identiteit en op bagage, zowel op stations als op de treinen zelf. Ook is er sprake van extra alertheid op signalen van terrorisme. De intensivering van de controles wordt informatie gestuurd en binnen het bestaande juridische kader, waaronder Schengen, uitgevoerd. Er is geen sprake van extra bevoegdheden omdat de Koninklijke Marechaussee voldoende bevoegdheden heeft om zijn taak te kunnen vervullen. Dit alles gebeurt in de wetenschap dat we maatregelen moeten nemen die aan de veiligheid bijdragen en tegelijkertijd zoveel mogelijk vrijheid voor passagiers laten.

Vragen van de D66-fractie

Vraag 3

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelde dat de AIVD in een samenwerkende kopgroep van geheime diensten zit in Europa en gaf als voorbeeld van informatieuitwisseling een gezamenlijke lijst waar personen op geplaatst worden. Maar wat gebeurt er precies na plaatsing? Wat zijn daar de protocollen voor? Hoe verhoudt die lijst zich tot de VN-lijst van terroristen (met o.a. blokkering van financiering) tot gevolg?

Antwoord

Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 1. In tegenstelling tot de in dit antwoord genoemde lijsten is de VN-lijst openbaar en dient deze geen inlichtingenmatig doel, doch stelt de VN-leden in staat om maatregelen te nemen tegen de personen op de lijst.

Vraag 4

Het overgrote deel van het AIVD-budget is geheim, wat er toe leidt dat de Kamer lastig de noodzaak tot en effecten van een bezuiniging of intensivering kan beoordelen. Welke mogelijkheden ziet de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om de Kamer daar meer bij te betrekken en meer inzicht in te geven.

Antwoord

De omvang van het budget van de AIVD is openbaar. Uw Kamer is steeds geïnformeerd over de omvang van de bezuinigingen op en intensiveringen van dit budget alsmede op welke onderdelen van het werk van de AIVD zij betrekking hebben¹. Daarnaast beschrijft de jaarplanbrief aan uw Kamer op hoofdlijnen waaraan het budget wordt besteed. Ten slotte

¹ Zie onder meer Kamerstuk 30 977, nr. 54, Kamerstuk 30 977, nr. 104 en Kamerstuk 29 754, nr. 302.

wordt uw Kamer in de Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CIVD) nader geïnformeerd.

De Algemene Rekenkamer heeft in het rapport «Bezuinigingen en intensiveringen bij de AIVD» (bijlage bij Kamerstuk 30 977, nr. 114) gesteld dat de AIVD in staat moet zijn de Tweede Kamer informatie aan te reiken waarmee een oordeel kan worden gegeven over de samenhang tussen beleidsdoelen, prestaties en (financiële) middelen. In mijn reactie op het rapport heb ik aangegeven deze aanbeveling over te nemen. De DG AIVD is opgedragen nog dit jaar een meerjarig implementatieplan op te stellen.

Vragen van de GroenLinks-fractie

Vraag 5

Heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties contact gelegd met de Duitse autoriteiten en de directe vraag gesteld of de BND, al dan niet in opdracht van de NSA, Nederlandse kabelcommunicatie heeft afgetapt? Zo ja, hebben de Duitse autoriteiten dit ontkend of bevestigd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Heeft de AIVD contact gehad met de BND en hen de vraag voorgelegd of zij Nederlandse kabelcommunicatie hebben getapt? Zo ja, heeft de BND dit ontkend of bevestigd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 5 en 6

Aan de Duitse autoriteiten is gevraagd of Nederland, Nederlandse bedrijven of Nederlandse burgers doelwit zijn (geweest) van de activiteiten van de Duitse Bundesnachrichtendienst (BND) of dat anderszins door deze dienst inbreuk is gemaakt op het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van Nederlandse burgers. De Duitse autoriteiten hebben hierop ontkennend geantwoord.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk